

Henry Remanlay

Brain gym, Touch for Health és RMT instruktorkor,
Akupunktőr és Klinikai Hipnoterapeuta

Henry Ramanlay a kelet-jávai Jombang-ban született 1976 május 11-én. Tanulmányait Közép-Jáván- Indonéziában, Semarangban végezte. A 2000-es évtől kezdődően munkájába beágyazta a kineziológiát, leginkább annak Brain Gym ágát. Akupunktúrát tanult, és megszerezte az Egészségügyi Minisztérium engedélyét. Az Indonesian Society of Naturopath (Indonéz Természetgyógyászok Szövetsége) tagja, a Brain Gym® nemzetközi oktatója és konzultánsa, a Touch For Health™ oktatója, a Ritmikus Mozgástréning™ oktatója. Figyelmének középpontjában a speciális igényű gyerekek vannak. Alapítója a R.A.I® (Remanlay Acureflex Integration)-nek. Előadásokat és tanfolyamokat tart, emellett nemzetközileg elismert kineziológia tréningeket tart. Feleségével Dr. Tan Shot Yen-nel létrehozta a

„Dr.Tan Wellbeing Clinics & Remanlay Special Needs' Health,,
központot Bumi Serpong Damai-ban, ahol tréningeket és egyéni konzultációkat tartanak.

Az akupresszúra meridiánok szerepe a Primitív Reflexek integrációjában³²

Mindaz, amit a primitív reflexekről tanultam, jól összeilleszthető akupunktúrás gyakorlatokkal. Terápiás munkámban a Brain Gym, a Ritmikus Mozgástréning Terápia, az akupunktúra és az akupresszúra módszereit kombinálom. Klienseim elsősorban a speciális igényű gyerekek közül kerülnek ki. Ezen beavatkozások kombinációival mélyreható eredményeket értem el náluk. Ez mind a kliensnek, mind jómagamnak egy mélyebb megértést biztosít arra nézve, hogy hogyan is működik a test. Kialakítottam egy terápiás formát, amit Remanlay Akureflex integrációnak neveztem el. Ez magába foglalja a primitív reflexek integrációjához az akupresszúra pontok alkalmazását

A Primitív Reflexek

A Primitív Reflexek a csecsemők szokásos, sztereotip mozgásformái³³, melyek legtöbbször már a méhen belül megjelenik. Ezeket a nem akaratlagos mozgásokat az agy törzsi része irányítja³⁴, mely az agy egyetlen olyan része, amely közvetlenül a világrajövetel után teljes aktivitást mutat³⁵. Ezek a darabos, koordinálatlan, ismétlődő mozgások eltérnek azoktól, a fejlődés későbbi szakaszában megjelenő mozgásoktól, amit az agy kérgi része irányít.

I.1. A primitív reflex mozgások célja

A primitív reflex mozgások célja, hogy az agy kifinomult fejlődését biztosítsák. Ezek alapozzák meg a fizikai, érzelmi és kémiai integrációt. A csecsemő minden arra irányuló törekvése, hogy a szenzomotoros funkcióit használja, egy lépés az agyi érést elősegítő úton. Ez az út teremti meg a közvetlen kapcsolatot az agytörzs és az agy felső részei között. A fejlődés irama különösen szembeötlő, amikor a mozgások egyre finomabbá és koordináltabbá válnak, az egyéb képességek és készségek fejlődésével párhuzamosan.

³² This paper has undergone lots of development and enrichment of its content with early developmental stages of infancy in particular since the first presentation in Ashland, USA during Brain Gym® International Gathering 2010.

³³ Goddard, S. 1996. *A Teacher's Window Into The Child's Mind*. USA: Thomson-Shore Inc.

³⁴ ibid

³⁵ Blomberg, H. 2006. *Rhythmic Movement Training tingkat 1 (RMT dan ADD/ADHD)*. Indonesia: Dr Tan Wellbeing Clinics & Remanlay Special Needs' Health

Az ezekből létrejövő idegi kapcsolatok teszik lehetővé a baba számára, hogy még jobban kihasználja a teljes agy integrációját. A primitív reflexek teljes integrációjával az idegi kapcsolatok kiépültek, és a reakciók életre szólóan rögzülnek a rendszerben. Az agy egységben való működésének lehetősége még inkább kihasználható.

I.2. A nem integrálódott primitív reflexek

A nem integrálódott primitív reflexek, a létrejövő idegi kapcsolatok elégtelensége által okozott fizikai, érzelmi és kémiai stresszhez vezetnek. Ebből az állapotból eredően a csecsemő lehetősége a teljes agy integrációjának kihasználására ugyancsak korlátozott. Az ilyen helyzetben lévő gyermek számára a tanulás nagy kihívást jelent. Ezt észrevehetjük a koordináció és a szenzomotoros működés zavaraiából, melyek a fizikai készségekre is hatással lehetnek. Érzelmi problémák ugyancsak felléphetnek, a kisagy és a homloklebeny közötti limbikus rendszer nem kielégítő idegi kapcsolataiból kiindulva³⁶.

VI. Az akupunktúrás meridiánok

Az akupunktúra által használt meridiánokat a kínaiak fedezték fel több mint ötezer évvel ezelőtt.³⁷ Több ősi szöveg és leírás foglalkozik a hagyományos kínai gyógyászatban a meridiánok felismerésének kezdeteivel és fontosságukkal. Az emberi testen akupunktúrás pontok százai találhatóak, melyek egyes szerveket más szervekkel kötnék össze, így teremtve meg az energia, a vér és az életesszencia keringésének egyensúlyát. Az életesszencia a hagyományos kínai gyógyászatban a levegőből és az ételből származó, átalakított energia a Qi (csí)³⁸. Az érzelmi és fizikai betegségeket az egyensúlyából kibillent rendszer következményének tekintik. Ebben az értelemben a “gyógyulás” a rendszer egészének kiegyensúlyozását jelenti.

II.1. Szervek, energia és betegségek a hagyományos kínai gyógyításban.

Az ember mindig is része volt a természetnek, így aztán jól-léte sem választható el a természethez fűződő kapcsolatától. Az akupunktőr hivatása a kertjét gondozó kertészéhez hasonlítható.³⁹ Miután beazonosította a tüneteket, és a kiegyensúlyozatlanság forrását, a pulzus, a nyelv, az arcszín, valamint a test tapintása és szaga alapján meghatározza a kezelendő pontokat. A kezelést akupunktúrás tűk behelyezésével, vagy akupresszúrával végzi, így stimulálva azokat a pontokat, melyek a rendszer egyensúlyát helyreállítani hivatottak.

A nyugati orvoslással szemben a kínai orvoslás teljesen más felfogást képvisel. A Qi, az életerő, a saját metabolikus minta szerint a szervekben áramló energia fontosságát hangsúlyozza. Az emberi szerveket a fizikai, érzelmi, kémiai és energetikai rendszerek holisztikus összességének részeként látja. A szív például, nem csak a vérkeringés fontos szerve, hanem a mentális és érzelmi jól-lét szempontjából is fontos. Más szavakkal, az ember

³⁶ Blomberg, H. 2006. *Rhythmic Movement Training tingkat 2 (RMT, Emosi dan Sifat Kepemimpinan dalam Diri)*. Indonesia: Dr Tan Wellbeing Clinics & Remanlay Special Needs' Health

³⁷ Prof. DR. Cheng Xin Nong. 1987. *Ilmu Akupunktur & Moksibusi TCM Jilid ke I*. Indonesia: Yayasan Naturopatis Indonesia

³⁸ Maciocia, G. *The Foundation of Chinese Medicine*. USA: Churchill Livingstone

³⁹ Beinfield, H. L.Ac. and Korngold, E. L.Ac., O.M.D. 1991. *Between Heaven and Earth*. USA: The Ballantine Publishing Group

fizikai, érzelmi és spirituális energiái egymástól elválaszthatatlan egységet képeznek. A nyugati orvoslás az egyes szervek mechanikai működésére alapoz. Ez a megközelítés az emberi lény energetikai és metafizikai mibenlétét figyelmen kívül hagyja, és az embert elkülöníti saját élő/éltető energiájától.⁴⁰

A kínai orvoslásban mindig összefonódott a fizikai (pulzus, nyelv, arcszín, a test tapintási tünetek kiértékelésének fontossága) a nem-fizikaival (a Qi felmérése a fizikai megjelenése alapján). Ezért a hagyományos kínai orvoslás tudományát nem lehet csak a test mechanikus működését vizsgálva megérteni, mint ahogy azt a nyugati orvoslás teszi.

II.2. A szenzomotoros, mentális-érzelmi, gondolkodási és koncentrációs problémák a hagyományos kínai orvoslás szemszögéből

Természetesen a hagyományos kínai orvoslás is elismeri, az agyat, mint kitüntetett szervet, de az egyes neki tulajdonított funkciókat más szervek reprezentálják. A lép felelős például a gondolkodás és mozgás képességéért, a szív a mentális-érzelmi kiegyensúlyozottságért, a vese az akaraterőért és az emlékezés képességért.⁴¹

Ezért a szenzomotoros, mentális-érzelmi, gondolkodási és koncentrációs problémákért nem egyedül az agyat teszi felelőssé, hanem a teljes rendszer energetikai metabolikus rendszerének kiegyensúlyozatlanságából eredezteti.

VII. Az akupunktúra meridiánok és a primitív reflexek integrációja közötti összefüggések.

III.1. Klinikai vizsgálatok

A hagyományos kínai medicina szemszögéből nézve, a speciális igényű gyerekek problémái többnyire a vese-, a lép- vagy a szív működés hiányosságainak következményei. Az én gyakorlatomban a Ritmikus Mozgástréning és a Brain Gym azok a módszerek, melyeket a primitív reflexek integrálásához használok. A hagyományos kínai medicina kontroll felmérése alapján ezek a gyerekek a szenzomotoros és az érzelmi, viselkedési területeken jelentős javulást mutattak.

A kínai leírások szerint az energia rendes áramlása feltölti a vesét életesszenciával. A vese az esszenciából velőt állít elő, amiből létrejön a gerincvelő, és feltölti az agyat. Ezért utalnak gyakran a gerincvelőre és az agyra úgy, mint “velő tenger”-re.⁴²

A központi csatorna általában egy éves kor körül záródik,⁴³ ebből következően kb. egyéves korra a primitív reflexeknek is integrálódni kellene.

A primitív reflexek hatékonyan integrálhatóak a Brain Gym®, RMT™ és a HKO kombinálásával.

⁴⁰ Tan, S.Y. 2009. *From Mechanism to Medicalization: The Approach to The Holistic Body in Medical Practices*. Indonesia: Dian Rakyat Publisher.

⁴¹ Maciocia, G. *The Foundation of Chinese Medicine*. USA: Churchill Livingstone

⁴² ibid

⁴³ Herriott, A. 2007. *Supercharging Quantum Touch*. USA: North Atlantic Books

Én, a magam részéről szívesebben alkalmazom az akupresszúrát, légzési technikákkal együtt, mint a tűs akupunktúrát. A tűk okozta esetleges trauma kiválthatja a Moro reflexet, vagy a visszahúzó reflexet.

III.2. A szabálytalan csatornák szerepe

12 fő meridián van, amik 12 szervet képviselnek, és 8 extra meridián, amikhez nem tartoznak szervek. A 8 extra meridiánból kettőnek saját csatornája van (Du Mai és Ren Mai) A fennmaradó 6 szabálytalan meridiánnak a 12 fő meridiánnal közös csatornája van. A Du Mai, Ren Mai és Dai Mai extra meridiánok az elsőként megjelenő meridiánok, melyek a megtermékenyített petesejt első és második osztódásakor jelennek meg⁴⁴. Tohaku Ishi és más szerzők munkáikban rámutattak annak a lehetőségére, hogy kapcsolat lehet a Du Mai és Ren Mai, valamint a fejlődés korai szakaszának elsődleges szövete között⁴⁵.

Mivel a 8 extra meridián korábban jelenik meg, mint a 12 fő meridián, úgy tartják, hogy a fő meridiánok a extra meridiánokból erednek. Szerepük hasonló a töltésekéhez, amit Kínában a mezők vízelvezetésére használnak, amikor a folyók kiáradnak⁴⁶.

Az extra meridiánok nem képviselnek szerveket, jelképezik viszont a test három dimenzióját. Az akupunktúrában Ren Mai a központi meridián, Du Mai az irányító meridián. Mindkettő bal és jobb oldalra osztja fel a testet. Ez a Brain Gym-ben a laterális, vagy oldalsó dimenzió.

A Dai Mai a testet alsó és felső részre osztja fel. Ez a Brain Gym-ben a központosítás (centering) dimenzió.

A fennmaradó szabálytalan meridiánok a test első és hátsó részét képviselik⁴⁷ Ezt a Brain Gym fókusz dimenziójához hasonlíthatjuk.

A meridiánok összefüggő rendszert alkotnak. A primitív reflexek integrációjának folyamata az összetett meridián hálózat összjátékának eredménye. Például:

3. A fejletlen Babinski reflex a lép elégtelen működésével van kapcsolatban
4. A Moro, a kötődés és a visszahúzó reflexek a szív és a vese kiegyensúlyozatlanságához köthetők.

Semmi sem utal arra, hogy egy nem integrálódott reflex önmagában állna, így az egyensúly megteremtésébe is több meridiánt kell bevonnunk egyszerre.

III.3. Az emberi fejlődés fázisai a hagyományos kínai orvoslás szemszögéből

Az emberi fejlődés nem különülhet el a természet egészének fejlődésétől. Az emberi, mint mikrokozmosz, az univerzumnak, - makrokozmosznak – kicsinyített képe.

⁴⁴ ibid

⁴⁵ ibid

⁴⁶ Matsumoto, K. & Birch, S. 1986. *Extraordinary Vessels*. USA: Paradigm Publications

⁴⁷ ibid

Az idők kezdete előtt létezett a kiterjedés nélküli idő és az összesűrűsödött energia. Ezt ős szikraként szokták említeni. A szikra nőtt, és az üresség lett belőle, amit behatárolt végtelennek neveztek, Aztán az üresség nőtt, és egyszer csak az idő áthatolt rajta, és ez a mozgás az ürességben létrehozta a polaritást, a Yint és a Yangot. A Yin és Yang összjátékának hatására a dolgok formát öltöttek, és az égi Yang és földi Yin létrehozta a négy évszakot és a négy égtájat⁴⁸.

Az energia és a meridiánok fejlődése az 1.-es ábrán látható sorrendet követi. A megvalósulás az egynél, vagy ürességnél kezdődik, ami megfelel az ősi energiának. Ha mozgás történik, az üresség kiterjed. A kétpólusosság hatására, (amit később Yin-nek és Yang-nak hívunk) bekövetkezik az üresség szétválása. Az energia és a meridiánok fejlődése ugyancsak az 1.-es ábrában felvázoltakat követi⁴⁹. A Yin elkülönül a Yangtól. Kettejük kölcsönhatásból lesz a test 4 iránya. Ezekből az irányokból lesz a négy évszak, észak/lent, dél/fent, nyugat/bal és kelet/jobb. Ezekből formálódik a 8 extra meridián⁵⁰. Ezek a csatornák látják el energiával az ős-energiából (Dan Tien) a 12 fő meridiánt és a szerveket.

Ahogy válasz után kutattam a speciális igényű gyerekekkel kapcsolatos kérdéseimre, felfedeztem a puzzle egy hiányzó darabkáját. Az alábbi illusztráció felvázolásakor összehasonlítottam azt az embrió fejlődésének szakaszaival, és a keleti és nyugat tudás között fontos összefüggésre bukkantam.

A magzat számára a méh az egyetlen világ, ami létezik. Ha figyelembe vesszük, hogy az anyaméh a Chong Mai, Ren Mai és a Du Mai forrása is, nem csoda, hogy a méh a mozgásban lévő Qi, a Dan Tien, az energia forrásánál helyezkedik el. Az ürességből kiválik az Egy – a mozzanat, amikor a fogamzás megtörténik, amikor az anyai petesejt kilökődik a petefészekből, és az apai spermium megtermékenyíti. Ez az a pillanat, amikor a Yin petesejt a Yang spermiummal egyesül. A két pólus most egyesül, és az „egy” saját, mozgást kiváltó polaritással bír. Az első mozzanat az elkülönülés, ami után két sejt lesz, ekkor jelenik meg a Chong Mai, Ren Mai és a Du Mai, majd ebből lesz 4 sejt, ennél a pontnál jelenik meg a Dai Mai és az Öv-meridián. Amikor az embrió eléri a 8 sejtet, a többi extra meridián is megjelenik⁵¹.

Az általam javasolt nézőpont szerint az extra meridiánok kialakulása után, a 32 sejtig történő osztódás mentén megjelenik a többi meridián is. Ezek után kezd kialakulni a szövet, amely három rétegből, az ektodermából, mezodermából és az endodermából áll, és a testszövetek és szervek kezdeményének tekinthető.

A hármas melegítő meridiánhoz nem tartozik szerv, az energia metabolizmust jeleníti meg, részei a felső, középső és alsó melegítő, és ez az elképzelés jól összeegyeztethető a bélcsíra koncepciójával. A hármas melegítő meridián a 12 fő meridián energia áramlásában játszik fontos szerepet.

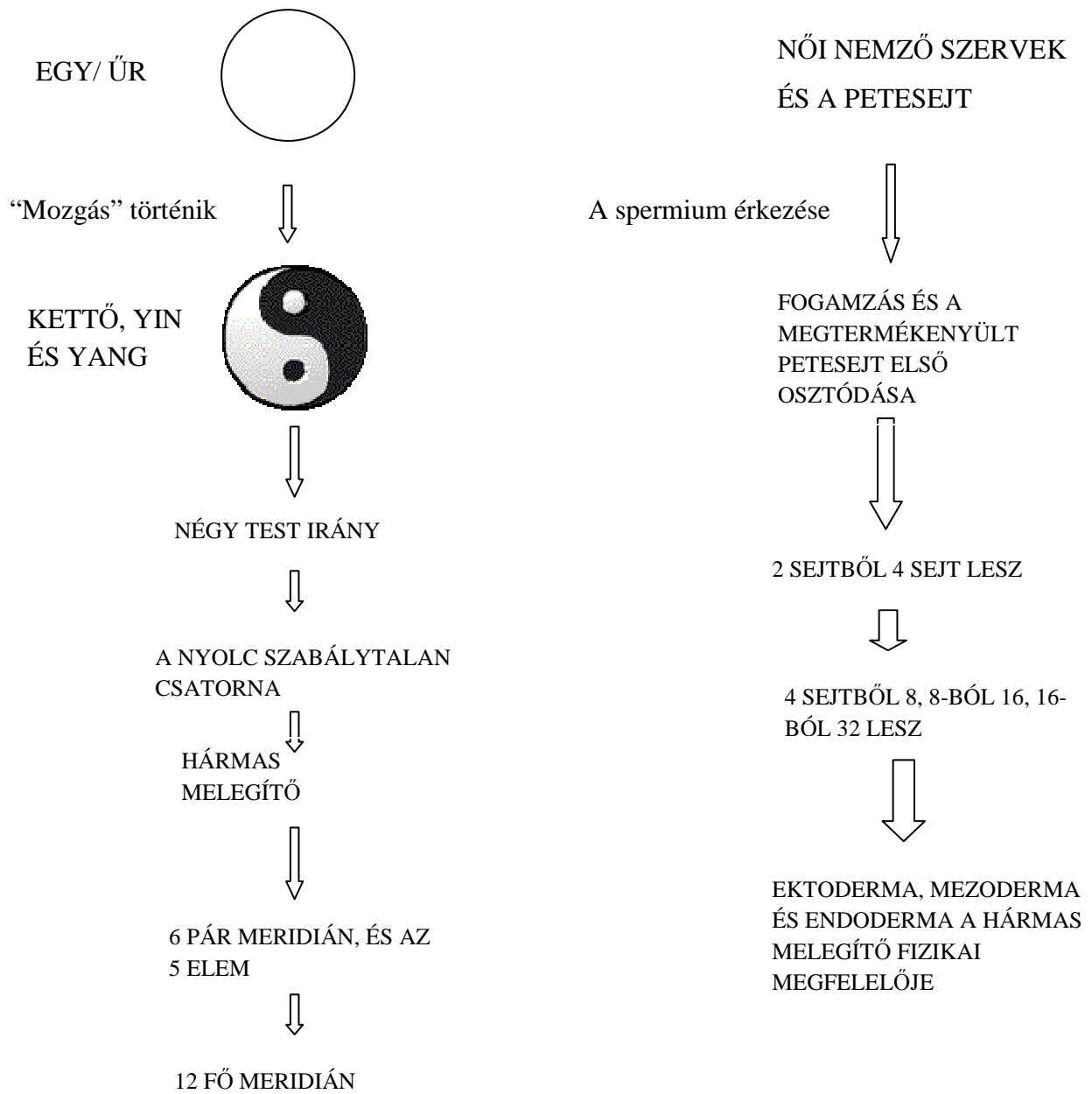
⁴⁸ Golding, R. 2009. *The Complete Stem and Branches, Time and Space in Traditional Acupuncture*. USA: Elsevier Limited.

⁴⁹ The crucial understanding of Yin Yang polarity should not be understood the way Western knowledge understands the cell mitosis or meiosis or proliferation. Division of Yin Yang provides continuing interaction of the two, instead of standing by themselves as two completely separated entities.

⁵⁰ Matsumoto, K. & Birch, S. 1986. *Extraordinary Vessels*. USA: Paradigm Publications

⁵¹ Matsumoto, K. & Birch, S. 1986. *Extraordinary Vessels*. USA: Paradigm Publications

A "KELET" és "NYUGAT" összevetése

1. ábra

III.4. A meridiánok megjelenése az embrióban

Chen Jia Yuan, a Qing dinasztia korában élt nőgyógyász szerint, a meridiánok az embrióban meghatározott sorrendben jelennek meg⁵²:

- 1 – 4 hét Máj meridián
- 4 – 8 hét Epehólyag meridián
- 8 – 12 hét Szív meridián
- 12 – 16 hét Hármass melegítő meridián
- 16 – 20 hét Lép meridián
- 20 – 24 hét Gyomor meridián
- 24 – 28 hét Tüdő meridián
- 28 – 32 hét Vastagbél meridián
- 32 – 36 hét Vese meridián
- 36 – 40 hét Hólyag meridián

III.5. Kötődés, köldökzsinór és orális reflexek

A születésig az embrió számára az egyetlen hely, amit megismer, az anyaméh. Zavartalan és biztonságos, a Qi az anyától érkezik a köldökzsinóron keresztül, ami a Dan Tien szintjén kapcsolódik. Kevéssel a szülés után a túlélés érdekében használnia kell a száját, hogy élelmet vegyen magához, és biztonságban kell éreznie magát az anyaméhen kívül.

A köldökzsinór azonnali elvágása, anélkül, hogy figyelembe vennék az alkalmazkodás folyamatát, energetikailag hatással van a Ren Mai-ra, és fizikailag befolyásolja az orális és kötődési reflexeket. Ez is közrejátszik abban, hogy a császármetszéssel születő gyerekeknél az orális és kötődési reflexek renyhék, és ez összefüggésben van a bizonytalanság-érzetükkel. A Ren Mai és Du Mai stimulálásával segíthetjük az orális és kötődési reflexek integrálódását. Mivel a Ren Mai a Dan Tientől indul, és ezen áthúzódik, a köldökzsinór irányában, majd a szájnál végződik. A DuMai a Dan Tien től indul, és a hátgerinc mentén húzódik, majd a szápadnál végződik.

Sok császáros gyereknél fejletlenek az orális reflexek, mint például a kereső reflex. Mivel a kereső reflex integrációja a születés utáni két órára tehető, ezek a babák általában nehezen kezdenek el szopni. A szokásos kórházi eljárás szerint rögtön a szülés után inkubátorba helyezik el őket, és külön vannak az anyától.

A szoptatás mielőbbi elkezdése az UNICEF egyik legfontosabb programja, bizonyítottan elősegíti az újszülöttek fejlődését⁵³, mivel biztosítja a babáknak a biztonság érzését, segít

⁵² West, Z. 2008. *Acupuncture in Pregnancy and Childbirth*. USA. Elsevier Limited.

⁵³ Roesli, U. 2008. *Inisiasi Menyusui Dini*. Indonesia. Pustaka Bunda.

stimulálni az orális és kötődési reflexeket, valamint a Ren Mait és a Du Mait. Az újszülöttek szopó reflexe szintén stimulálja a Ren Mai és a Du Mai felső végét, ami végső soron segíti a koponya mozgásait.

III.6. A fülakupunktúrás pontok szerepe

Dr. Paul Nogier, francia neurológus 20 évi kutatással bizonyította, hogy a fül megfeleltethető a testnek. A fordított magzat pozícióját mutatja⁵⁴. A fül megfelelő pontjait stimulálva, stimulálhatjuk a megfelelő szerveket, ahogy azt a kínaiak ősidőktől fogva tették.

Számos pont találtatott hatékonynak az agy stimulálásához és primitív reflexek integrációjához. A Brai Gym-ben a „gondolkodó sapka” stimúlálja azokat az akupresszúrás pontokat, amelyek ellazítják a feszültséget a váll és a nyak területén, és a figyelmet a hallószervekre terelik⁵⁵. Amikor sikerült beazonosítanom a fülön azokat az akupresszúrás pontokat, melyek az agyra és néhány belső elválasztású mirigyre hatnak, megnyílt a lehetősége, hogy kifejlesszem a primitív reflexek integrálást ezen pontok használatával.

III.7. A Zhu féle skalp akupunktúra szerepe

A hagyományos kínai orvoslásban az öt *zhang* és a 6 *fu* szervből minden Qi életeszencia felfelé áramlik, hogy fej meridiánokat elérje. Sokféle módszer van, amik a fej meridiánjain tűkkel dolgoznak. Ezek egyike a *homunculus* elméletet használja a tűk behelyezésére. Az akupunktőrök általában ezt a nemzetközileg elfogadott normát követik. Mingqing Zhu professzor megalkotott egy módszert, ami Zhu skalp akupunktúráként vált ismertté⁵⁶. Eszerint bizonyos pontok és vonalak megfeleltethetők a gyerekeknél a motorikus készségeknek, a beszédnek, az érzelmi egyensúlynak. Ez az a módszer, amit a saját munkámban alkalmazok.

IV. Megvalósítás

Az itt következő formátumot használom a balanszhoz. Ha a gyerek PACE-ben van, meghatározzuk a célt és megcsináljuk az Előaktivitást. Ennek során ellenőrizzük a primitív reflexeket.

A menü a következőket tartalmazza:

4. Brain Gym®/ Dennison laterális újraprogramozás (DLR)

A gyakorlat bizonyítottan hasznos a speciális igényű gyerekeknél, a módosított változat hasznos lehet bizonyos esetekben, mint pl. rohamok esetében, az érzékelés csatornájának újraprogramozásakor, amiről feltételezzük, hogy a rohamot kiváltotta.

⁵⁴ Choa Kok Sui. 2005. *Superbrain Yoga*. Philippines : Institute for Inner Studies Publishing Foundation, Inc.

⁵⁵ Dennison, Paul E. and Gail E. Dennison. 2010. *Brain Gym® Teacher's Edition*. USA: Hearts at Play, Inc.

⁵⁶ Prof. Mingqing, Zhu. 1992. *Zhu's Scalp Acupuncture*. Hongkong: 8 Dragons Publishing

5. Ritmikus Mozgástréning™ (RMT)

Az RMT a csecsemő természetes ritmikus mozgásán alapul, és a mozgások elősegítik mind a reflexek integrálódását, mind az agy-gerincvelői folyadék szabad áramlását, valamint stimulálják a nyirok keringési rendszert is.⁵⁷

6. Meridián Rendszer

At extra meridiánok: A természet bioritmusa hatással van a szabálytalan meridiánokra.⁵⁸, amit az ősi kínaiak a trigram törvényében fektettek le⁵⁹. E törvény követésével a test meridián rendszerét (a mikrokozmoszt) összhangba hozhatjuk a természettel (makrokozmosz), és egyensúlyt teremthetünk a rendszerben.

Fül masszázspontok: A primitív reflexek integrálhatók a az agynak és különösen a csigolyáknak megfelelő masszázspontokkal,⁶⁰ és általában a fül mentén (gondolkodó sapka)⁶¹.

Skalp masszázspontok: A Mingqing Zhu professzor által kifejlesztett módszer, bizonyos pontok stimulálása légzéstechnikával kombinálva⁶², támogatja a motorikus és a beszédkészségeket, csakúgy, mint az érzelmi egyensúlyt, különösen alkalmasak erre a *shisencong* pontok, melyek segítenek a gyerekeknek rohamok esetében

V. **Végkövetkeztetés:** Nézőpontom szerint az élet az egészség 4 pillérére támaszkodik. Az első pillér a mozgás, a hagyományos kínai gyógyászatban ez a Csi Kung. A Brain Gym és a Ritmikus Mozgástréning is hasonló mozgásokat ajánl. A második pillér a táplálék és a gyógynövények, a harmadik pedig a nyirok keringését serkentő masszázs. A meridiánok rendszere és az akupunktúra a negyedik pillér. Az egészség négy pillérére gondoskodva, jótékony változásokat és jelentős javulást tapasztaltam a speciális igényű gyerekek egyensúlyának helyreállításánál. A holisztikus megközelítés kevésbé bizonyult ártalmasnak, és a fiatal gyereket gyorsan összhangba hozza a természet biológia tervével.

Szoros összefüggés van az idegrendszer fejlődésének folyamata és a meridián rendszer között. Mindkét oldal ösztönzése és kiegyensúlyozása jelentős javulást hoz a speciális igényű gyerekek állapotában.

⁵⁷ . Blomberg,H. 2006. *Rhythmic Movement Training tingkat 1 (RMT dan ADD/ADHD)*. Indonesia: Dr Tan Wellbeing Clinics & Remanlay Special Needs' Health

⁵⁸ Matsumoto,K. & Birch,S. 1986. *Extraordinary Vessels*. USA: Paradigm Publications

⁵⁹ Lillian, Too. 2004. *Feng Shui for Interiors*. Malaysia: Konsep Books

⁶⁰ Cheng Hong Feng. 1998. *The Clinical Figures Cards of Auricular points*. Beijing

⁶¹ Dennison, Paul E. and Gail E. Dennison. 2010. *Brain Gym® Teacher's Edition*. USA: Hearts at Play, Inc.

⁶² Gordon, R. 2006. *Quantum Touch, The Power to Heal*. USA: North Atlantic Books.